

Historie: Varusslaget (9 e.Kr.)

Publius Quinctilius Varus var romersk prokonsul (en statholder) og hærfører i Germanien (nuv. Tyskland). Under en militærekspedition i 9 e.Kr. blev han lokket i baghold af germanerhøvdingen Arminius ved det sted, der i dag hedder 'Kalkriese' tæt ved Osnabrück. I bagholdet mistede Varus hele 3 romerske legioner (15.000-30.000 soldater), der enten blev dræbt eller taget til fange. Varus selv tog sit eget liv, da han indså, at han var slået. Det var det største nederlag, romerne havde lidt i flere hundrede år, og som en konsekvens måtte de opgive at udvide Romerriget længere nordpå. Ifølge overleveringen blev Kejser Augustus så fortvivlet, da han hørte om katastrofen, at han i flere uger lod være med at barbere sig og tit skreg: *Quinctili Vare, redde mihi legiones!* ('Quinctilius Varus, giv mig legionerne tilbage!')

Kort over det nordvestlige Tyskland med Kalkriese i markeret i midten.

Gravsten for centurionen (officeren) Marcus Caelio, der gjorde tjeneste i d. 18. legion og faldt i Varusslaget i en alder af 53,5 år.

I anden halvdel af kapitel 10 bruger Seneca historien om Varus som en lektie i tilfældets luner.

Variana clade multos splendidissimos natos, senatorium per militiam auspicantes gradum, fortuna depressit: Alium ex illis pastorem, alium custodem casae fecit.

Gloser

variana clade, se [20]

Varianus adj. 1/2, *variansk, som har med Varus at gøre*

clades f3, *ulykke, katastrofe*

splendidus adj. 1/2, .

'splendidissimos' er en superlativ, se [66]

natus m2, *søn*

'**senatorium per militiam auspicantes gradum**' = '[qui erant] auspicantes senatorium gradum per militiam'

senatorius adj. 1/2, *senats-, som har med senatet af gøre.* 'senatorium' er en attribut til 'gradum'.

per præp. m. akk., *gennem, ved hjælp af*

auspicans -ntis adj. 3, se [83], *udset til, forudbestemt til (+akk).* Sønner af senatorer

kunne efter en periode som officerer i den romerske hær se frem til selv at få en plads i det romerske senat.

gradus m2, *grad, rang, embede*

de-primo -pressi -pressum 3., *trykker ned, undertrykker*

alius alia alium dem. pron., bøjes som adj. 1/2, *den ene. alium... alium... den ene... den anden...*

ex præp. m. abl., *fra, af*

illis, se [62b]

pastor pastoris m3,

custos custodis m3, *vagt, vogter*

casa f1,

Romerske lænker, der bundet op til fem slaver sammen ved halsen. Fundet i en mose i Wales. 1. årh. e.Kr.

Foragt du bare det menneske, der er ramt af det tilfælde, der kan ramme dig, altimens du foragter!